

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput II. Sancti ad Antiochum ducem mittuntur, ab eo, ut a fide
desciscant, varie monentur, flagrisque ad mortem usque Bacchus cæditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

A σοι τῆς τοιαύτης ἀχαριστίας, οὐδὲ τὸν ἡμέτερον εὐεργέτην καὶ ἀληθῆ Θεὸν ἀρνησόμεθα. Τὰ δὲ παρὰ σοῦ προτεινόμενα, βασιλεῦ, εἴτε ἀγαθὰ εἶναι, εἴτε καὶ δυσχερῆ, αὐτὸν ἐπάγοντα θάνατον, ἐπίσης ἡμῶν ἅπαντα παροπτία διὰ Χριστὸν, καὶ φροντίδος οὐθεμίας ἄξια.

Scias ergo, nos non futuros sibi socios ingrati animi crimine, neque nostrum Benefactorem et verum Deum esse negaturos. Quæ autem a te proferuntur, o imperator, sive sint bona, sive difficilia, et vel ipsam mortem inferentia, sunt æque a nobis propter Christum despicienda, et a nobis non curanda d.

AUCTORE
SYMBONE
METAPHRASTE

d

ANNOTATA.

a Persecutionem generalem hæc omnia, uti et multa sequentia, indicant, hincque consequitur, ut SS. Sergius et Bacchus, utpote in Syria, in qua tum, quod mandaret, seu imperator seu cæsar, nomine Maximianus, non habuit, passi, Maximiani imperatoris jussu martyrium haud subierint. Adi Commentarium prævium num. 22, 45 et 44.

b Ita vocabulum Græcum Κεντιλίου Latine reddit Lipomanus; verum in Actis Metaphrasticis Græcis Κεντιλίου pro Τετυλίου perperam scribitur, uti Comment. præv. num. 24 et seq. edocui.

c De militari conditione ac dignitate, quæ hic Sanctis attribuitur, uti etiam de potestate, quæ apud Maximianum imperatorem valuisse asseruntur, quid sentiam, Commentarii prævii § 5 exposui.

d Ratiocinia omnia, quæ hic a biographo Sanctis et Maximiano imperatori pro arbitrio, ut apparet, affinguntur, quamdamque hunc inter et illos concertationis speciem præferunt, cum ratiociniis itidem, quæ Sanctis pariter et Maximiano imperatore in Actis Latinis pro arbitrio attribuantur, satis quidem quantum ad substantiam conveniunt; verum quantum ad verba, quibus concipiuntur, invicem non parum dissonant, suntque Metaphrastica Latinis paulo contractiora, uti ex eorundem collatione patescet.

B

E

CAPUT II.

Sancti ad Antiochum ducem mittuntur, ab eo, ut a fide desciscant, varie monentur, flagrisque ad mortem usque Bacchus cæditur.

C Τούτων εὐκαιρίας οὗτος καὶ ἡδέως τοῖς μάρτυσιν ὑπαγορευθέντων, ὁ Μαξιμιανὸς ἐκείνους μὲν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, καὶ πικρῶς αἰχλῶν τοὺς ἄγιους ἠβρόλετο ὄνειρε δὲ πάλιν καὶ ἀνεβλόλετο τὴν ἐγγενησιν, τὸ περιφανὲς αὐτῶν εὐλαβοῦμενος, καὶ οὐκ ἐθέλων Ἄνδρῶν τοιαύτων ὑποστῆναι ζημίαν ἔδεδεικε γὰρ, μὴ καὶ τιμωρηθέντες τὴν ἀρχὴν, καὶ παρόρησιασάμενοι τὴν εὐσεβείαν ἐν μέσῳ πολλῶν, εἴτα τοπαράπαν ἀμετάθετοι διαμείνωσιν. Ἀμείλει καὶ Ἀντίοχῳ τῶν τῆς ἀνατολῆς δοκῶν παραπέμπει αὐτοὺς ἔγνω, ὡς ἂν ὁμοτάτη παντῶν τῶν ὑπ' αὐτῶν ὄντι, καὶ ἀπὸ φιλοῦ τάχα καὶ τοῦ ὀνόματος καταπλήξῃ αὐτοὺς δυναμένῳ, καὶ ὅτι διὰ μελλοῦς τιμῆς ἔφεισιν τὴν Μαξιμιανοῦ θεραπείαν ἐκείνος σπουδάζων οὐδεμιᾶς ἀρῆξεταί μηχανῆς, ὅπως αὐτοὺς ἔλη καὶ μεταπεισῆι πρὸς τοῦτοις ἴνα καὶ ἡ μακρὰ ὁδοπορία καὶ ἄτιμος τῆς ἐνστάσεώς τε αὐτοῖς ὑπογάλαξῃ τὴν εὐτολίαν, καὶ ἡρέμα μετασῆσῃ τῆς εὐσεβείας, καὶ μάλιχα ὅτι καὶ ὑπὸ χειρῶν πρότερον αὐτοῖς ἦν ὁ Ἀντίοχος, ὃ παρασηναίτε καὶ ὑπ' οὗ κριθῆσεσθαι ἐμελλον ὃ δὴ καὶ πλέον τῆς τῶν ἐνγενομένων ψυχῆς ἄπτεται, τὸ τοῖς πρότερον ἀρχομένους, ἀρχαυτε αὐτῶν ὕπερον καὶ ὑπεκρίως χρῆσθαι τοῖς οὐ πρὸ πολλοῦ δεσπότηται αὐτῶν καὶ ἐεργέταις γεγενημένοις ἐτύχχανε γὰρ τὴν τοιαύτην τοῦ δοκῶν ἀρχὴν ὁ Ἀντίοχος μεσιτεία πρότερον τοῦ Σαυμασοῦ Σεργίου παρεληφθῶς ἀλλ' εἶπεν ἀληθῶς οὐδὲν οὕτως εὐμάραντον εἶναι, ὡς ἀνδρωπῆτη χάρις ἐν ἀχαριστῶ χυγῆ φτευσθεῖσα.

15 Οὗτος γὰρ οὐ μόνον οὐδὲν ἀπομνημονεύσας αὐτοῖς τῆς εὐεργεσίας ἐφάνη, ὡς τὰ τοῦ λόγου προῖοντα δηλώσει, ἀλλὰ καὶ καθάπερ τὰ ἔσχατα ὑπ' ἐκείνων ἀδυναθεῖς, οὕτως αὐτοῖς ἐχρήσατο, καὶ οὕτω χαλεπὰς ἐπήγαγε τιμωρίας. Ἐπέμποντο μὲν οὖν οἱ ἄγιοι πρὸς αὐτὸν ἀλίσσει βαρῆα δεδεσμένοι, ἐγγραπτο δὲ αὐτῶ καὶ ἐπιστολὴ παρὰ βασιλέως ἔχουσα οὕτως. Ἡ τῶν Θεῶν μεγίστη πρόνοια καὶ πάντας μὲν

Octobris Tomus III.

F His adeo opportune et jucunde dictis a Martyribus, Maximianus quidem fuit ira motus et volebat acerbè punire Sanctos. Rursus autem cunctabatur, et differebat aggredi, respiciens eorum splendorem, et non volens talium Virorum facere jacturam. Verebatur enim, ne cruciati, cum veritatem in medio multorum libere essent elocuti, deinde permanerent omnino immobiles. Eos itaque statuit transmittere ad Antiochum ducem Orientis a, ut qui omnium, qui erant in ejus potestate, esset crudelissimus, et vel solo nomine posset eos perterrere: et quod propter majoris honoris desiderium, ille Maximianum observandi curam gerens, a nullis abstinebit machinis, quo eos oppugnet, et ad suam traducat sententiam. Præterea ut et longum iter et ignominiosum tam intensam relaxaret constantiam, et eos sensim a pietate dimoveret, et maxime quod ipse quoque Antiochus erat eis prius subjectus, apud quem erant sistendi, et a quo judicandi. Id enim maxime tangit animum eorum, qui sunt honesto loco nati, quod, qui prius parebant, eis postea imperent, et eis utantur, tanquam subjectis, qui non multo ante fuerant eorum domini et benefactores. Consecutus namque fuerat hunc ducatus magistratum Antiochus ipsius admirabilis Sergii intercessione b. Sed revera nihil videtur tam facile marcescere, atque beneficium in animo ingrato plantatum.

Sancti a fide
averlendi ad
Antiochum
ducem.

a

F

b

data etiam ad
hunc epistola,
a Maximiano
mittuntur,

15 Is enim non solum apparuit minime esse recordatus beneficii, ut procedens ostendit oratio: sed perinde ac ab illis summa affectus injuria, eos tractavit, et eis gravia intulit supplicia. Atque mittebantur quidem ad eum Sancti, vincti gravi catena. Ad eum autem scripta erat etiam epistola ab imperatore, quæ sic habebat: Deorum maxima providentia, omnes quidem

110 homines

AUCTORE
SYMEONE
METAPHRASTE

homines, maxime autem mei imperii satellites et stipatores, in illos esse pios, et iis rursus, quos illi dignos censuerunt imperio, vult obedire, et in eos esse grato animo. Propterea hunc Sergium et Bacchum, qui in deos quidem apparuerunt impii, et se Christianorum adjunxisse religioni, convicti sunt autem criminis ingrati in me animi, et jam nostro tribunali, et nostra examinatione iudicati sunt indigni, sub tutissima custodia et vinculis ad tuam transmissimus constantiam. Si ergo poenitentia ducti, diis sacrificaverint, solvantur ab eis impositis vinculis, et digni censeantur honore et benevolentia. Revocabuntur enim rursus a nostra potentia, recipientque priores honores, aut etiam majores, eruntque deinceps in loco et ordine eis convenienti. Sin autem immobiliter priori hereant sententia, legum subjecti sint austeritati, ipsaque essentia et vita ense priventur cum aliis. Vale c.

Barbalissum-
que ad illum
adducti

14 Cum has literas et sanctos Viros accepissent milites, viam sunt ingressi. Quidam autem ex famulis, et simili zelo in pietatem, et in dominos victi benevolentia, eos quoque sunt secuti, quasi non corpora solum legi, sed etiam animas volentes Deo servire. Qui etiam audierunt Sanctos inter se colloquentes, et dicentes, quod nocte, qua egressi sunt e civitate Romanorum *d*, divina quaedam apprensio visio iussit eos confidere, et bono esse animo ad certamen et alacriter ingredi bonum iter propter Christum. Quamobrem etsi essent ferrea illa vincit catena, citra molestiam et cum voluptate psallebant : In via testimoniorum tuorum delectati sumus, Domine, tanquam in omnibus divitiis. In justificationibus tuis meditati sumus, et legis tuae non sumus oblitii. In mandatis tuis meditabimur, et exquiremus vias tuas. Vivemus et custodiemus sermones tuos. Cum ergo totum illud iter citra laborem confecissent, diversantur in quadam civitate nomine Barbaleso *e*, prope regionem limitaneorum *f*. Quo in loco cum dux versaretur Antiochus, ante eum sunt producti, laeti quidem et vultu alacri, animi autem nobilitatem liberalibus ostendentes moribus.

in carcerem
eorum conji-
ciuntur,

15 Eorum itaque, qui ipsos circumstabant, oculi erant omnes in eos coniecti; et nec facile desistebant, sed firmo et intento obtutu eos adspiciebant, erantque ipsi theatro jucundum quoddam spectaculum. Cum eos ergo vidisset dux quomodo se haberent, et deinde etiam legisset literas imperatoris, tacitus apud se admirabatur, et eos rursus contemplabatur, magnum quid esse et novum existimans, quod ad tantam processissent animi magnitudinem, ut et supplicia, et minas, et gloriam, et ipsum etiam despicerent imperatorem, immo mortem quoque minimi facerent. Accersito autem commentariensi *g*, Accipe, inquit, hos vinctos, et in custodia quidem serva tutissima, nihil autem grave aut molestum sustinentes : eos enim reservo examinationi. Atque ii quidem jussu ducis in tuta inclusi custodia, cum venisset vespera, seipsos dederunt orationi : Adspice ad nos, dicentes, Domine, e sancto tuo habitaculo, quoniam inimicus nos probris affecit, et populus insipiens irritavit nomen sanctum tuum; et ne tradas hominibus feris immanioribus animas tibi confitentes; sed adspice ad testamentum tuum,

ανθρώπους, μάλιστα δὲ τοὺς τῆς ἐμῆς βασιλείας **D**
ὑπασιςτάτους καὶ δορυφόρους, εἰσεβείτε τε τὰ εἰς
ἐκείνους, καὶ τοὺς ὑπ' ἐκείνων πάλιν ἀρχεῖν ἠξιο-
μένους πειθιρῆσαι εἶναι βούλεται καὶ εὐργυμονίας
διὰ ταῦτα τοὶ καὶ Σέργιον τοῦτον καὶ τὸν σὺν αὐτῷ
Βακχον, ἀσεβεῖς μὲν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀναφανέν-
τας, καὶ τῆ τῶν Χριστιανῶν προσδεμένους ἠρησκείας,
περὶ ἡμῶν δὲ ἀγνώμονάτους καὶ ἀχαρίστους ἐπληγε-
μένους, καὶ παρὰ τοῦτο πολλαῖς τιμωρίαις ὑποβλη-
θέντας, ἀναξίους ἤδη τοῦ ἡμετέρου βήματος, καὶ
τῆς παρ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσεως νομισθέντας, ὑπὸ
ἀσφαλεστάτη φρουρᾷ καὶ δεσμοῖς τῆ σὴ σφόδρῃ
παρεπέμψαμεν. Εἰ μὲν οὖν μεταμελήσεντες θύσειαν
τοῖς θεοῖς, τῶν δεσμών τε, τῶν ἐπιεικόμενων αὐτοῖς,
λυθήτωσαν, καὶ τιμῆς ἀξιοδότησασιν μᾶλλον καὶ
εὐμενείας ἀνακληθήσονται γὰρ αὐτοὶ καὶ παρὰ
τοῦ ἡμετέρου κράτους, καὶ τάσ τε προτέρας ἀπολή-
φονται τιμὰς, ἢ καὶ μείζους, καὶ ἐν τάξει τῆ προσ-
κρούσῃ τῷ λοιπῷ ἔσονται. Εἰ δὲ τῆς προλαβούσης
ἀμεταβίτως ἔχονται γυνώμης, τῆ αὐστηρότητι τῶν
νόμων ὑποβληθέντες, καὶ αὐτὸ μετὰ τῶν ἄλλων τὸ
εἶναι καὶ τὸ ζῆν διὰ ξίφους ἀφαιρεθήτωσαν. Ἐφόρσο.

14 Τα τοιαῦτα γράμματα λαβόντες οἱ στρατιώ-
ται, εἶτα καὶ τοὺς ἁγίους παραλαβόντες, ὅσοι εἴ-
χοντο τῶν οικητῶν δὲ τίνες τῆ τε ὁμοῖα περὶ τὴν **E**
εἰσεβείαν ζῆλον, καὶ δὴ καὶ τῆ πρὸς τοὺς δεσπότης
εἰνοῖα νενικημένοι, συνείποντο καὶ αὐτοὶ, καθάπερ
οὐ νόμος τὰ σώματα δεδουλώσασιν μόνον, ἀλλὰ καὶ
πύθη τὰς ψυχὰς βουλόμενοι. Οἱ καὶ τῶν ἁγίων
ἦκουσαν πρὸς ἀλλήλους μεταξὺ κοινολογουμένων, ὡς
ἄρα τῆς νυκτὸς, καθ' ἣν τῆς πόλεως Ρωμαίων ἐξή-
σαν, δευτέρα τις ὕψις ἐπιφανείσα θαρβύνει αὐτοῖς
ἐκέλευε τὸν ἀγῶνα, καὶ προθυμότερον τῆς καλῆς
ἐκείνης διὰ Χριστὸν ἔχεσθαι πορείας διὸ καὶ ὑπὸ τῆ
ἀλύσει τῆ σιδηρᾷ βαιίνοντες ἐκείνοι, καὶ τοῖς δε-
σμοῖς, ἀλύτως καὶ μετ' ἡδονῆς ἐψάλλον. Ἐν τῇ ὁδῷ
τῶν μαρτυρίων σου ἐπέστηθην, Κύριε, ὡς ἐπὶ παντὶ
πλοῦτῳ ἐν τοῖς δικαιομασί σου μελετήσομεν, καὶ
τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπιλήσόμεθα ἐν ταῖς ἐντολαῖς
σου ἀδολογησομεν, καὶ ἐκζητήσομεν τὰς ὁδοὺς
σου, ἐρησόμεθα καὶ φυλάξομεν τοὺς λόγους σου.
Πᾶσαν οὖν τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἀπόνως ἀνύσαντες, ἐν
τῇ Βαρβαρλισῷ πόλει τῆς λιμιτανέων ἐγγὺς κα-
τάγονται ἐνθα διατρέφονται τῷ θουκί παρέχοντα
Ἄντιόχῳ, χαρίεντες μὲν καὶ φιλοῦροι τῷ ἄθῳ, τὴν
δὲ τῆς ψυχῆς εὐγένειαν τῷ τοῦ ἥζους εὐ μάλᾳ δει-
κνύοντες ἐλευθερίῳ.

15 Ἄμειλι καὶ οἱ τῶν περιεστώτων ὀφθαλμοὶ τῆς **F**
ἐκείνων θείας βλας ἐξήρτητο, καὶ οὐδὲ βράδιος ἀπ'
αὐτῶν ἀφίστασθαι ἤθελον, ἀλλ' ἀτενὲς εἰς αὐτοὺς
ἐνέωρον, καὶ γλυκεῖά τις ἦσαν τῷ θεάτρῳ πανήγυ-
ρις. Θεασάμενος τοίνυν αὐτοὺς ὅπως εἶχον ὁ δοῦξ,
εἶτα καὶ τὰ βασιλείας ἀναγνόντες γράμματα σιγῇ
καθ' ἑαυτὸν ἀπεσαύμαξεν, καὶ πάλιν αὐτοὺς ἐπαι-
νῶν ἔδεατο, μέγα τι καὶ καινὸν εἶναι οἰόμενος, ὅπως
εἰς τοῦτο γενναϊότητος καὶ τόλμης ἦλθον, ὡς καὶ
κολάσεων καὶ ἀπειλῶν, καὶ ὀδύνης, καὶ αὐτοῦ δὴ
καταφρονήσαι τοῦ βασιλέως καὶ περὶ ἐλαχίστου θέ-
σθαι τὸν θάνατον, τὸν τῆς τάξεως δὲ θουας κο-
μενταρήσιον καλέσας, τοὺς δεσμοῖς τούτους, ἐφ'
παραλαβὼν, ὑπὸ φρουρᾷ μὲν τήρει μοι τῆ ἀσφα-
λεστάτη, πλὴν μηδ' ὀτιοῦν λυπηρὸν, ἢ ἀβούλητον
ὑπομένοντας ἔσομαι γὰρ καὶ εἰς δευτέρα αὐτοὺς
ἔξετασιν. Οὗτοι μὲν οὖν κατὰ τὸ τοῦ θουκί πρὸς-
ταγμα ἐν τῷ ἀσφαλεῖ κλεισθέντες τῆς φυλακῆς,
ἐσπέρας καταλαβούσης, εἰς προσεχῆν ἑαυτοὺς ἀνῆ-
καν, Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, λέγοντες, ἐξ ἁγίου σου,
Δέσποτα, κατοικητήριον, ὅτι ἐχθρὸς ἀνετίθειν ἡμᾶς
διὰ τὸ σὸν ὄνομα, καὶ λαὸς ἄφρων παρῴζειν τὸ
ὄνομα σου τὸ ἅγιον, καὶ μὴ παρῴδῃς ἀνθρώποις
Σηρίων ἀγνωστότερος ψυχὰς ἐξομολογουμένας σοι,
ἀλλ'

A ἄλλ' ἐπίβλεπον εἰς τὴν διαδίκην σου, καὶ ἀντιλάβου ἡμῶν, Κύριε, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, ὅτι ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σέ γέγονεν ἐφ' ἡμᾶς ἰσχυρά.

16 Καὶ τῆς εὐχῆς ἣδὲ τελεσθεύσεως, βραχὺ πρὸς ὕπνον διατραπέσαι ἄγγελος αὐτοῖς ἐπίστας, ἥλιος μὲν τὴν μορφήν ἰσοῦς, φαῖδρον δὲ καὶ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἀπολάμπων, θαρσαλέη, φρεσὶ, πρὸς αὐτοὺς, οἱ τοῦ Χριστοῦ δοῦλοι, καὶ μὴ φοβησάσθε, ἰδραῖνοι δὲ μᾶλλον ἐν τῇ πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὁμολογία ἤτε. Αὐτὸς γὰρ ἐστὶ μεθ' ὑμῶν, ἀντιλήπτωρ ὑμῶν ὁ μὲν δὴ ταῦτα εἶπε· τοῦ ὕπνου δὲ διανασάντες ἐκείνοι, ἀλλήλοιστε καὶ τοῖς συνοῦσιν οἰκταίαι τὴν ἀγγελικὴν ἐκείνην διηγήσαντο ὅπτασιαν, καὶ τὰς ψυχὰς ἐάρασαν ὑποκλησθέντες μεθ' ἡδονῆς πάλιν ἕκαστος ἐβλάλλετο· Πρὸς Κύριον ἐν τῷ ὀλίβησθαι με ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρου ἁγίου αὐτοῦ· Ἐγὼ ἐκαίμησεν καὶ ὕπνωσα, ἐξηγέρσθην δὲ Κύριος ἀντιλήψεται μου· οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων τῶν κύκλων συνεπιτιμωμένων μοι, ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με, ὅτι σοὺ ἐστὶν ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου· εὐδύς δὲ ἄμα πρῶτ' ὁδοῦ μὲν ἐπὶ μετεώρου καλῆσο τοῦ βήματος· παραισθήκει δὲ αὐτῶ καὶ ἅπαν τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα. Μεταπεμψόμενος οὖν ἀπὸ τῆς φυλακῆς τοῦς Ἁγίους, εἰς ἐπίκουρον αὐτῶν ἀναγνωσθήσθηναι κελύει τὰ γράμματα.

B 17 Οὗ γενομένου, ὑπολαβὼν αὐτὸς, Ἐδεῖ μὲν ἀπ' ἀρχῆς, ἔφη, τῷ τοῦ καλλίνικου βασιλέως προστάγματι πεισθέντας ὑμᾶς θύσατε τοῖς θεοῖς, καὶ τὴν ἐκείνου μὴ παροργίσει φιλανθρωπίαν· ἐπεὶ δὲ τί παθόντες οὐκ οἶδα ἐκείνους παραξύνετε, καὶ τοσαύτης ἐκπεπνῶκατε δόξης, καὶ τὸν βαθὺν ἐκείνου πλοῦτον ἀποβεβλήκατε· ἀλλὰ νῦν γούνο ὑπακούσατε ἡμῶν προδυμήθητε τὰ λυσιτελεῖ συμβουλεύουσι, καὶ τοῖς θεοῖς θύσαι θελήσατε· ὅτω γὰρ ἂν δόξαστε μείζονος παρὰ πολὺ τῆς προτέρας, καὶ πλοῦτου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν παρὰ βασιλεῖ καλῶν ἀπολαύσῃτε. Καὶ τί γὰρ τοῦτο θεῶν τὸ μὴ δυνηθέντας τὸ θεῶν συνιδεῖν πρότερον, εἰδ' ὑπὸ τύχης εἶτε καὶ τινας ἄλλης περιπετείας, νῦν γούνο ἐμμελέστερον σκεψάμενοις τὸ προσήκον εἰλέσθαι σὺν ἀκριβείᾳ· πολλὰ γὰρ κούφωτερον δι' ἀγνοίαν τοῦ καλοῦ καὶ συμφέροντος ἁμαρτεῖν, ἢ ἐπιγνόντα τοῖς χείροισιν ἐπιμειναι, καὶ μὴ μεταπειθεῖν πρὸς τὸ βέλτιον· τὸ μὲν γὰρ ἀγνοίας ἐστὶν ἀμάρτημα, τὸ δὲ γνώμης ἐθελόκακος, καὶ μοχθηρῶς προαιρέσεως. Ὡς ἐγὼ γε πάντ' ἀπόδομαι ὑμῶν περικαιμαί, τήντε ἄλλαν ἀναλογιζόμενος φιλίαν, καὶ δὴ καὶ διαμνημονεύων ὑμῶν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς εὐεργεσίας· καὶ μάστιγά σοι τῆς κυρίας μου Σεργίῳ, εἰδ' οὐ καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐκτρεψάμην.

18 Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ὅτι καὶ ὄρασω, τῆς τύχης ὅτω τὰ πράγματα διαθείσῃ, ὥστε κριτὴν μὲν ἐμὲ καθῆσθαι τῆμερον, ὑμᾶς δὲ ἴσα καὶ καταδικαίους τῷ ἐμῷ παριστάσαι βήματι, λόγῳ ὑφέκοντας ἂν εἴσθε τοῖς ἀπτήτους θεοῖς αὐτοῦ καὶ τὸν εὐσεβῆ βασιλέα παρηνουήσατε. Οὕτω μὲν οὖν καὶ τοιοῦτοις ἐπαγυροῖς ῥήμασιν ὁ Ἀντίοχος τοῖς Ἁγίοις ὠμίλει, καὶ ὥσπερ φίλους αὐτοῖς διελέγετο, οὐ συμβουλεύων, οὐδὲ τὰ χρηστὰ ἐκείνοις ὑποτιθεῖς, ἀλλ' ἑαυτῷ μᾶλλον τὴν βασιλικὴν μνηστεύμενος θεραπείαν· ἦδει γὰρ οἷος ἔρωσ ἐκείνοι τῷ βασιλεῖ, καὶ ὅπως αὐτῷ περὶ πλείστων, τὸ μὴ τοιοῦτους ἀνδράς ἀποβαλεῖν· ἐκ πολλῶν καὶ ἄλλων τοῦτο δὴ τεκμαιρόμενος, καὶ τῷ μηδεμίᾳ τούτους ἐδελθῆσαι βασάνῃ περιβαλεῖν, ἀλλὰ διὰ μόνης τῆς ἀτίμου ταύτης πρὸς ἐκείνους ἀποστολῆς μεταπέσειν αὐτοὺς βουλησθῆναι· ὑποῖος δὲ Μαξιμιανὸς τεγχεσθῆσαι ταῦτα βαδύτατότε καὶ ποικιλώτατος. Ἄλλα τοιοῦτοι μὲν ὁ Ἀντίοχος, ὥσπερ ἔφημεν, θελακτῆριοις ὑπο-

et suscipe nos, Domine, et redime nos propter nomen tuum. Quoniam superbia eorum, qui te oderunt, in nos evasit vehemens ac potens.

AUCTORE
SYMBONE
METAPHRASE

16 Peractis autem precibus, cum ad somnum essent conversi, eis apparens Angelus, soli quidem forma similis, et ex ipsa quoque veste latum splendorem emittens: Confidite, eis dixit, Servi Christi, et nolite timere; sed state firmi et stabiles in Domini nostri Jesu Christi confessione. Ipse namque est vobiscum, defensor vester h. Ille quidem haec dixit. Illi autem cum e somno fuissent excitati, et inter se, et famulis, qui cum eis versabantur, angelicam illam narrarunt visionem. Et cum essent illorum animi rursus repleti fiducia, lati psallebant singuli: Ad Dominum, cum tribularer, clamavi, et exaudivit me de monte sancto suo. Ego dormivi, et soporatus sum. Exurrexi, quoniam Dominus me suscipiet: non timebo a millibus populi, qui me in orbem invadunt. Surge Domine, serva me. Quoniam tua est salus, et super populum tuum benedictio tua. Statim ergo summo mane dux quidem sedebat in excelso tribunali: ei autem assistebat universa quoque caetera militaris. Cum ergo accersivisset Sanctos e custodia, jubet legi literas eis audientibus.

apparitione
autem ange-
lica in hoc ad
certamen ro-
borantur,

h

17 Quod cum factum esset: Oportebat quidem, inquit, vos, parentes jussui gloriosi imperatoris, diis sacrificare, et non illius humanitatem ad iram provocare. Quoniam autem nescio qui factum sit, ut et illum ad iram provocaveritis, et a tanta gloria excideritis, et illas profundas amiseritis divitias; ad nunc saltem nobis velitis obedire, vobis consulentibus ea, quae sunt conducibilia. Sic enim priore longe majorem gloriam, et majores opes, et alia bona apud imperatorem consequemini. Quid enim est grave, si, quod non potuistis prius intelligere, sive forte fortuna, seu aliquo alio casu, nunc cum diligentius consideraveritis, id, quod oportet, accurate eligatis? Est enim multo levius, peccare propter ignorantiam ejus, quod est bonum et conducibile, quam, ubi agnoveris, perseverare in deterioribus, et non transire ad id, quod est melius. Nam illud quidem est peccatum ignorantiae, hoc autem malae mentis, et quae sunt mala, sua sponte eligentis. Nam ego quidem valde accenditor, et aliam vestram reputans amicitiam, et recordans ejus, quod a vobis accepi, beneficii, et maxime a te, domine mi Sergi, per quem hunc mihi paravi magistratum.

dumque po-
stridie inde
educti nec
blanditiis,

E

F

18 Sed nescio, quid agam, cum fortuna res sic administraverit, ut ego quidem hodie sedeam iudex: vos autem, tanquam rei, stetis ante meum tribunal, reddituri rationem vestre in deos ipsos invictos impietatis, et pium imperatorem inobedientiae. Sic ergo et his allicientibus verbis Antiochus conveniebat Sanctos, et amice quodammodo eos alloquebatur consulens, et bona, ut videbatur, eis suggerens, quo sibi imperatoris benevolentiam compararet. Sciebat enim, quantus esset illius amor in eos, et quod plurimi faceret tales Viros non amittere: hoc cum ex multis aliis conjectans, tum ex hoc, quod eos nullo voluerit tormento subijcere, sed per hanc solam ignominiosam ad illum missionem studeret eos in contrariam traducere sententiam, utpote quod ad haec excogitanda Maximianus esset vaferrimus et ingeniosissimus. Sed his quidem blandis et pel-

nec nimis
Antiochi,

licientibus

AUCTORE
SYMEONE
METAPHRASTE

licientibus verbis prius conabatur eos illicere Antiochus. Deinde conatus est etiam terrore eos a scopo traducere et constantia : Si enim meis, dicens non parueritis adhortationibus, erit mihi omnino necesse facere quae sunt imperata, et me, tanquam inimicum, gerere in vestram magnificentiam. Et post haec multus fuit in enumerandis nominibus tormentorum, et minis intentandis.

ut diis sacrificent, flectuntur,

19 Sed sancti Martyres, neque blanditiis emolliti, neque minis dejecti iis, dixerunt : Qui Christum solum, o iudex, et quae apud ipsum absconsa est, vitam lucrari statuerint, nihil est curae ex iis, quae fluit et intereunt, non honor, non gloria, non potentia, non aliquid aliud aut molestia afficere. Nos enim et tuas minas, et blanditias ex aequo contemnimus. Cessa ergo tu quoque, sicut serpens, nobis mala consulere. Videmus enim virus sub tuis labris, et ideo consilium tuum tanquam graves aversamur insidias. Ne ergo fallaris, tempus frustra consumens, et a vana spe pendens : neque enim puaniens expugnabis, neque minans persuadebis, ut viventem quidem Deum relinquamus, demonibus autem surdis et nullo sensu praeditis offeramus sacrificium. Nobis enim et propter Christum vivere est bonum, et propter ipsum rursus mori, lucrum. Tu autem nihil tale poteris dicere de tuis simulacris. Vere enim sunt argentum et aurum, opera manuum hominum, quae nihil possunt prodesse iis, qui ipsis suam collocarunt fiduciam. Similes ergo eis fiant ii, qui ipsa colunt, et omnes qui confidunt in eis i.

i
jubente eo,
Sergius in
carcerem re-
truditur, Bac-
chus vero

20 Cum ergo dux vidisset eos tam aperte locutos, tantaque esse praeditos libertate et animi magnitudine, et intellexisset fieri non posse, ut verbis eis persuaderet, processit ad periculum per tormenta faciendum : et beatum quidem Sergium in tutissimam tradidit custodiam, pro accepto beneficio eum sic remunerans : Bacchum autem a quatuor fortiter extensum, boum nervis jussit caedi crudeliter. Sed licebat videre mentem longo natura fortiorem, et animi institutum vi quavis corporis excelsum. Nam sanctissimi quidem illius corporis partes avulsae flagellis, disjiciebantur in ipsum aera, per terram autem ferebantur rivi sanguinis : et viscera quidem nudabantur carnibus, ipsius naturae formationem aperientia iis, qui aderant : anima autem, quae ipsa quoque Athletam festinabat relinquere, sustinebat tamen, etiam plura requirens supplicia, ut omnino munificentiora assequeretur bravia.

C
ad mortem
usque conti-
tur.

21 Laetabantur angeli, videntes admirabilem Martyris constantiam. Cruciabantur daemones, quod parva de eis victoria, in conspectu omnium quodammodo duceretur in triumphum. Lictores fessi, humi accubebant. Martyrem autem videns, dixisses, eum ita esse affectum, ut non tam flagris caesus, quam vernis floribus conspersus videretur. Tandem per voces caelestes vocatus est ad beatum locum quietis, anima deposita in manus Opificis k. Martyricum autem illius corpus a bestiis quidem devorandum exposuit ille iudex iniquus. Ignorabat autem, qualem curam gerat eorum, qui ipsum diligunt, illius Deus, qui etiam ferarum naturam scit traducere ad mansuetudinem, et per alias adhuc majora facere miracula. Ferae enim reveritae certamina, quae pro pietate ab eo erant suscepta, non solum nullum ex ejus membris omnino tangere sustinerunt : sed etiam, dum

k

D
κλέπτειν τὰ πρώτα λόγους αὐτοὺς ἐπιράτο' εἶτα προσέειπε, τὸ καὶ τοῖς φοβερωτέροις τοῦ σκοποῦ μετακινήσαι, καὶ τῆς ἐνστάσεως' εἰ γὰρ μὴ πιθαικῆτέ μοι, λέγων, ταῖς παραινήσεσιν ἀνάγκη μοι πάντως ἔσαι κατὰ τὰ προτεταγμένα ποιῆν, καὶ ὡς ἔχθρὸν μᾶλλον τῇ ὑμετέρᾳ προσφέρεσθαι μεγαλοπρεπέα, καὶ πολλὴν ἢ ἐφεξῆς τοῖς τῶν κολαστηρίων ὀνόμασι, καὶ ταῖς ἀπειλαῖς.

19 Ἄλλ' οἱ ἅγιοι Μάρτυρες οὕτε θωπεύεις μαλακτόμενοι, οὕτε ἀπειλαῖς ταπεινούμενοι, τοῖς τῶν Χριστὸν μόνον εἶπον, ὃ δικαστῆ, καὶ τὴν παρ' αὐτῷ κρυπτομένην ζωὴν κερδάναι προελθόντες, οὐδενὸς μείλει τῶν βρότων τούτων καὶ φθειρομένων, οὐ δόξης, οὐ δυνατείας, οὐκ ἄλλου τινοῦ τὸν ἦ δέξαι, ἢ ὑπεῖν δυναμένων. Οὐκ δὲ γὰρ ἡμεῖς καὶ ἀπειλῶν τῶν παρὰ σοῦ καὶ κολακειῶν ἐπίσης καταφρονοῦμεν, καὶ οὐδενὸς ὅλος τῶν ὑμετέρων φροντισόμεν' παύσαι τοιαυτῶν ποινῶν κατὰ τὸν ὅρον ἡμῶν καὶ αὐτὸς συμβουλεύειον' ὄρωμεν γὰρ ὑπὲρ τῆς χεῖλης σου τὸν ἰόν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν συμβουλήν ὡς γαλεπὴν οὖσαν ἐπιβουλήν ἐκτρέπομεθα. Μὴ τοῖνον ἐξαπατῶ, τὸν καιρὸν εἰς μάτην ἀναλίσκων καὶ κενῶν ἐλπίδων ἐχόμενος' οὕτε γὰρ κολῶζων αἰρήσεις, οὕτε ἀπειλῶν πείσεις καταλείπει μὲν τὸν χρόνα Θεοῦ, δαίμοσι δὲ κοφῶσι καὶ ἀνασθητοῖς θυσιῶν προσεγγεῖν' ἡμῶν γὰρ καὶ τὸ διὰ Χριστοῦ ζῆν ἀγαθόν, καὶ δι' αὐτὸν πάλιν ἀποθάνειν, κέρδος. Σὺ δὲ ἄλλ' οὐκ ἂν ἔχῃς τί καὶ αὐτὸς τοιοῦτον περὶ τῶν οἰκίων εἰδώλων εἰπεῖν' ἀληθῶς γὰρ ἀγγέλους εἶσι καὶ χριστοῦ, ἔργα χειρῶν ἀνδράπων, οὐδὲν τοῦ εἰς αὐτὰ πεποιθότατος ὄνῃσαι δυναμένα. Ὅμοιοι αὐτοῖς ἴσονται οἱ τιμῶντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

20 Ὁ δούξ τοῖνον τοιαῦτα φανερῶς φεβηχόμενος, καὶ οὕτως ἐλευθερίως ἔχοντας τοὺς Γενναίους ἰδὼν, καὶ γνῶς ὡς οὐκ ἂν ποτε λόγους αὐτοῦς μεταπίσειαι δυναθεῖν, πρὸς τὴν διὰ βασάνων πείραν ἐχώρει, καὶ τὸν μὲν μακάριον Σέργιον ἀσφαλεστάτη φρουρᾷ παρεδίδο, τοῦτο δὲ ἔδει ἀμειβόμενος αὐτὸν τῆς ἐνεργείας' τὸν Βάκχον δὲ διὰ τεσσάρων ἰσχυρῶς ἐκταθέντα βουνοῖσι ὡμαῖς ἐκείναις καταβαλεῖν εἶπαι' ἀλλ' ἢ ἰδεῖν γνῶμην πολλῆς φύσεως ἰσχυροτέρου καὶ προαίρεσις σοφιστικῆς πάσης βίας ἀψηλοτέρου. Μερὴ μὲν γὰρ τοῦ παναγίου σώματος ἐκείνου ταῖς μέσῃσι ἀποσπώμενα, πρὸς αὐτὸν ἀέρα διεθρίπτουτο, αἱμάτων δὲ κατὰ γῆς ἐφέροντο βύακες, καὶ σπλέγγυα μὲν τῶν σαρκῶν ἐγμυνοῦτο, τὴν τῆς φύσεως αὐτῆς διάπλασιν τοῖς παρούσιν ἀνακαλύπτουτα. Ψυχὴ δὲ καὶ αὐτὴ ἀπολείπει ἐπιγεγομένη τὸν Ἀσκλητῆν, ὅμας ἐπέμεινε καὶ πλείους ἐπιζητούσα κολάσεις, ἵνα φιλοτιμιωτέρων πάντως ἐπιτύχη καὶ τῶν βραβείων.

21 Ἐχαίρων ἀγγελοὶ τὴν ὑπερφυᾶ τοῦ Μάρτυρος καρτερίαν ὀρώντες, ἠνδῶντο δαίμονες, τὴν ἑαυτῶν ἦταν ὑπὸ ταῖς πάντων ὄψεσι θριαμβεύοντες, ἀπαλορεύοντες οἱ δῆμοι τῇ γῇ κατεκλίνοντο. Καὶ ὁ Μάρτυς, εἶπερ ἂν αὐτὸν οὕτως ἰδὼν διακείμενον, οὐ μάλιστα μάλλον, ἢ μέσῃσι εἰρηναῖς καταχέσθαι, ἕως ἐπὶ τὸν μακαρίων τῆς ἀναπαύσεως δι' ἐπουρανίου φωνῆς ἐκλήθη τόπον, ταῖς τοῦ δημιουργοῦ χειρὶ τὴν ψυχὴν παραδέμενος. Τὸ μὲν τοι μαρτυρικὸν ἐκείνου σῶμα βρώμα μὲν θηροσίν ὁ παράνομος δικαστῆς προσέειπε' ἡρώσει δὲ πάντως ὅποιος ἦν κλέσθαι τῶν φιλοῦντων ὁ ἐκείνου Θεοῦ ὡς καὶ θηρίων αἰδὲ φύσιν μεταβάλλειν εἰς ἡμερότητα, καὶ μείζονα ἔτι δι' ἐκείνου θαυματουργεῖν. Τοῦ γὰρ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας αἰδούμενου τοῦ ἀνδρὸς ἄλλου οἱ θῆρες, οὐ μόνον οὐδὲ φαῦσαι τινος τῶν αὐτοῦ μελῶν ὅλως ἠέσχοτο, ἀλλὰ καὶ πρὸς ταφήν ὑπὸ Χριστιανῶν φερομένην παρεῖποντο, δορυφόρων τάξιν ἀποπληρούντες, καὶ τὴν τῶν θεομάχων

A μάχων ανοικτὰ φανερώς διελέγχοντες· οὗτω μὲν οὖν ὁ αἰδιμὸς Βάκχος ὡν ἐπεδύμει τυγῶν, πρὸς τὰς ἐν οὐρανοῖς σικνῆς διαβρίνει.

ad sepulchrum ferretur a Christianis, eum sequebantur fungentes munere satellitum, et Dei hostes aperte arguentes amentiae l. Sic ergo inclytus Bacchus ea, quae cupiebat, assecutus, ad caelestia transit habitacula.

AUCTORE
SYMONNE
METAPHRASTE
l

ANNOTATA.

a In Actis Latinis, non Orientis, sed Augustae Euphratis duae exstisae traditur Antiochus: verum adi Comment. praevium num. 26.

b Anne tanta Sergius apud Maximianum imperatorem potestate, quanta hic asseritur, valuerit, est dubium, uti Commentarii praevii § 5 jam dixi.

c Licet haec epistola ab epistola, cui in Actis Latinis respondet, in verbis plurimum discrepet, in substantia tamen cum eadem apprime consonat; uti autem, quemadmodum in Annotatis, Actorum Latinorum cap. 1 subnezis, ad lit. p dixi, Maximiano ista, ita etiam haec a Metaphraste, biographi primarii verbis non nihil dumtaxat mutatis, pro arbitrio videtur afficta.

d Videtur, hic tradi Sanctos Roma aut certe (Graeci enim post Constantini Magni aetatem, qua serius Sanctorum nostrorum Acta scripta sunt, Constantinopolim novam Romam appellavere) Constantinopoli in Orientem a Maximiano missos fuisse; quod, quemadmodum in Commentario praevio num. 20 docui, a veri specie procul abest.

e In Actis Latinis locus hic, nec ita, uti hic seu Graeco, seu in versione Latina, quae Graeco non satis consonat, scribitur, nec civitas, sed castrum seu castellum appellatur.

f Id est, eorum, qui Romani imperii limitibus erant contermini; Barbalisum nempe, seu, uti hic scribitur, Barbalesum in extremo ejusdem Romani imperii limite Saracenos Persasque versus situm erat.

B g Pro vocabuli hujus significatione videsis, quae in Annotatis, Actorum Latinorum cap. 1 subnezis, ad lit. s in medium adduri.

h De hac aliisque caelestibus visionibus, quibus Sancti ad fortiter certandum roborati fuerint, sentiendum quid sit, e dictis Commentarii praevii num. 56 statues.

i Videntur et ratiocinia omnia, quae hic Sanctis Antiochoque attribuuntur, a biographo primario, cujus stylium Metaphrastes immutavit, pro arbitrio esse conficta.

k Et si, an Bacchus per caelestes voces ad caelum, uti hic traditur, fuerit vocatus, vehementer dubitem, flagris tamen eum, uti hic pariter asseritur, consummasse martyrrium, pro indubitato, aut saltem pro verosimillimo habeo. Adi Commentarium praevium num. 54 et seq.

l Credibilior hic videtur Metaphrastis, quam Actorum Latinorum, narratio. Adi iterum Commentarium praevium num. 21.

CAPUT III.

Sergius crudeliter torquetur, gladio martyrrium consummat, temploque ejus sepulcrum honoratur.

C Ο σύναξις δὲ Σέργιος ἀπολειφθεῖς, λίπηε διὰ τὸν χωρισμὸν, καὶ ἤδονη πάλιν διὰ τὰ προσδοκώμενα ἐμερίζετο, ἀλλ' οὐ περιείδεν αὐτὸν τῷ χωρισμῷ κάμνοντα ὁ γλυκὺς ἐταῖρος καὶ ἐραστής· ἀλλὰ φαυρᾶ τῆ θῆει ὁ θεῖος Βάκχος, καὶ συνήθει τῷ τῆς φρασεῖας σχήματι νυκτὸς ἐπιφανείς, καὶ διαλεχθεῖς τῷ φίλῳ, καὶ θάρσους ἐμπλήσας τὸ σκυθρωπὸν τῆς ἀσυχμίας διέλυσε, καὶ ἀσφαλέςτερον ἅμα καὶ γενναϊότερον πρὸς τὰς μελλούσας τιμορίας διέδραμεν. Εἰς δὲ τὴν ἐξῆς καθίσας πάλιν ὁ δούξ ἐπὶ βήματος, καὶ τὸν μακάριον παραγωγὸν Σέργιον, τὴν λεοντὴν ἀποβαλὼν ὁ ποικίλος τὴν ἀλοπευκὴν ἐνδύεται καὶ τινα πλάσάμενος εἰς αὐτὸν εὐνοῖαν, καὶ πιστὸν τι δῆθεν ἐπιδεικνύς ὅτι τὴν ἀρχὴν ἐκείνην ὑπ' αὐτοῦ κτήσαιοτο, κολακείας αὐτὸν εἰς τὸ εὖεν ἐξεκαλεῖτο, τὴν παντελῆ Χριστοῦ ἀλλοτριώσειν ἐν τάξει χριστιανῶν ἀποδοῦναι βουλόμενος ὁ θεομισῆς καὶ ἀνόητος· ἡρέμα δὲ καὶ ταῦτα ὑποφρονῶν, αἰσχύνομαι τὴν παλαιὰν ἐκείνην εὐδαιμονίαν καὶ τὰς εἰς ἐμὲ χάριτας, φίλτατε Σέργιε, αἰσχύνομαι νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ οὐδὲ ὄραμ' ἐτι σὲ φέρο κατὰδικον οὗτω τῷ ἡμετέρῳ βήματι παριστάμενον, ὁ πολλοσὺς ἐγὼ πρὸς τὴν σὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς σῆς φιλίας καὶ δυναστείας ἔργον τὴν παροῦσαν ἀρχὴν περιεκέμενος.

25 Ο μὲν οὖν πανούργως ἔλεγε τὰ τοιαῦτα, τοῦτο μόνον τεχνώμενος, ὅπως αὐτὸν ἐξ ἄπαντος

Sergius autem socius ejus relictus et molestia distrahebatur propter separationem et rursus laetitia propter expectationem. Sed non despexit eum aegre ferentem separationem dulcis ejus amicus et familiaris; sed lato vultu divinus Bacchus, et consueto habitu militari noctu ei apprens, cum Amicum convenisset, et eum implevisset audacia, et ejus discussit tristitiam, animique agridudinem, et firmiorem fortioemque reddidit ad supplicia a. Die autem sequenti dux rursus sedens in tribunali cum beatum curasset produci Sergium, leoninam pellem exuens, versipellis induit pellem vulpis. Et cum in eum quandam finxisset benevolentiam ad fidem faciendam aliquid accommodatum ostendens, quod scilicet illum magistratum ex eo nactus esset, eum blanditiis evocabat ad sacrificandum, perfectam et absolutam a Christo separationem ei volens reddere pro beneficio, stultus, sic quoque sensim eum alloquens: Pudet me veteris illius felicitatis, et beneficiorum, quae in me contulisti, amicissime Sergi, nec te quidem amplius fero intueri sic reum stantem pro nostro tribunali, qui sum minimus, si cum tuo conferar splendore, tuoque amicitiae et potentiae opera sum presentem assecutus magistratum b.

25 Ille quidem haec callide dicebat, hoc solum machinans, ut eum omnino blandis illiceret,

Sergium ite-
rum Antio-
chus blandi-
tiis
F

a

b